

Stadswandeling Oldenzaal

Auteur: Marycke Naber

Bos, park, musea, middeleeuwse kerk

De naam Oldenzaal zou afkomstig zijn van de Frankische versterkte hoeve Alde Sala (Oude Hoeve) uit de 4e eeuw na Chr. In een kloosterdocument uit 893 komt de naam Aldenseelen voor. Gelegen op het kruispunt van wegen van het Rijnland naar Friesland en van Utrecht naar Duitsland was Oldenzaal lid van het middeleeuwse Hanzeverbond. Oldenzaal kreeg in 1249 stadsrechten en werd in de 17e eeuw een vestingstad. Ondanks alle verdedigingswerken werd Oldenzaal veelvuldig belegerd, veroverd en in brand gestoken. Slechts een paar oude gebouwen en het middeleeuwse stratenplan van de binnenstad zijn bewaard gebleven.

Na het natuurreservaat De Eilandjes en het Kalheupinkpark kom je in het centrum van de stad, met twee musea en de middeleeuwse Sint-Plechelmusbasiliek, daarna loop je langs de watertoren terug naar het station.

Routebeschrijving

Start: station Oldenzaal. Afstand 4 km, 30 % onverhard

Ga tegenover de stationshal RA de trap af en dan LA langs het fietspad, op de kruising RA (Haerstraat).

1. Ga de 3e straat RA, Landrebenlaan, met op de hoek villa Eik en Dal uit 1905, gebouwd in opdracht van textielfabrikant Hermannus Philippus Gelderman. Ga aan het eind mee met de bocht naar links over de halfverharde weg. Na een bocht naar links en naar rechts ga je meteen LA over het bospad. *Je loopt door het natuurreservaat De Eilandjes, in de 18e eeuw aangelegd door apotheker Guillaume Landreben. Later werd de familie Gelderman eigenaar van het park.* Ga het 1e pad RA, aan het eind LA en het 1e pad RA.
2. Ga het 1e pad LA, aan het eind na het klaphek (*links staat een infopaneel bij een picknicktafel*) RA langs de asfaltweg. Ga LA door het toegangshek en over de halfverharde weg door het Kalheupinkpark, eind 19e eeuw aangelegd in opdracht van de familie Gelderman. In het park staan diverse kunstwerken die te maken hebben met textiel. Ga op de y-splitsing schuin RA, houd daarna links aan, loop op de kruising RD. Volg het halfverharde pad naar links (karrenspoor naar rechts negeren), ga aan het eind LA. Steek de asfaltweg over, ga RA, dan de 1e straat LA, Scholtendijk. Loop op het kruispunt RD over de klinkerstraat, Scholtendijk.
3. Ga aan het eind LA, steek via het zebrapad RA de weg over, ga LA en de 1e straat RA, Hofmeijerstraat. Na het brede kruispunt zie je aan je rechterhand een rij armenhuisjes uit de jaren twintig van de 20e eeuw. Carnavalsmuseum de Hofnar en Museum De Pelgrim, met religieus en cultureel erfgoed, waren er gevestigd. Nadat tijdens een storm in 2022 een oude lindeboom op het dak was terecht gekomen zijn de collecties ervan ondergebracht in het nieuwe museum aan de Marktstraat.

4. Aan het eind van de straat ga je RA langs de protestantse Hofkerk uit 1934, dan de 1e straat LA, Marktstraat. Achter het metalen hek is in 2014 een herdenkingstuin ingericht. *Hier bevinden zich naast het oorlogsmonument monumenten en plaquettes ter herinnering aan de 62 vermoorde Joodse en 5 Sinti inwoners van Oldenzaal.* Daarna bevinden zich links Museum De Pelgrim en rechts het historisch museum Palthehuis in een patriciërshuis uit de 17e eeuw.
5. Ga bij de Groote Markt LA, Kerkstraat, langs het oude raadhuis (zie het informatiebordje). In de zijgevel van de Sint-Plechelmusbasiliek bevindt zich een Mariakapelletje. Ga daar RA naar de ingang van de kerk. *Plechelmus was een Ierse geloofsverkondiger uit de 8e eeuw. In de schatkamer links voorin de kerk worden relikwieën van hem bewaard in een zilveren borstbeeld uit de 15e eeuw. De oudste delen van de huidige kerk dateren uit 1180, de toren is omstreeks 1240 gebouwd. Vanaf 1633 was de kerk in bezit van de protestanten, maar werd in 1810 door koning Lodewijk Napoleon teruggegeven aan de katholieken. In 1950 gaf Paus Pius XII deze de eretitel van basiliek.*
6. Ga schuin LA over het plein langs het standbeeld van Plechelmus en loop RD, Pastoriestraat. Ga aan het eind LA langs de Prins Hendrikstraat. Steek de voorrangsweg over via de oversteekplaats en loop RD langs de watertoren uit 1905. De kop van de toren is in 2006 herbouwd tot woning. Loop schuin LA langs het fietspad en na de klinkerstraat schuin RA over het klinkerpad door het park (let op de traptreden!) naar het station.

Praktische informatie

Bezienswaardigheden

Museum De Pelgrim, Marktstraat 10, museumdepelgrim.nl

Historisch museum het Palthehuis, Marktstraat 13, palthehuis.nl. Stijlkamers en historische collectie

Sint-Plechelmusbasiliek. Zie voor de openingstijden plechelmusbasiliek.nl onder Kerk.

Mariakapel onder in de toren: het hele jaar ma t/m za 10.00-16.00

Eten en drinken

Spoor 6 Oldenzaal, spoor-6.nl. Voor het diner is reserveren aanbevolen.

Horeca in het centrum, o.a.

Hotel Ter Stege, Marktstraat 1, terstege-oldenzaal.nl

Grand Café De Dominee, Groote Markt 6, grandcafededominee.nl

Grand Café Markant, Groote Markt 1, grandcafemarkant.nl

Tante Annie's Lunch, Bar & Tapa's, Groote Markt 7, tante-annie.nl

Cafetaria De Smulhoek, Sint Plechelmusplein 6, 0541 221 122

Openbaar vervoer

Station Oldenzaal, Blauwnet stoptrein Zutphen-Oldenzaal of Eurobahn stoptrein Hengelo-Oldenzaal

Parkeren

P&R Stationsplein tegenover busstation

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/stadswandeling-oldenzaal/20700/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de wandelgids 'Twentse kruistochten' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen langs in totaal 112 kapellen en kruisbeelden. De wandelingen zijn min of meer afgeleid van het Twentse Kapelletjespad van ca. 800 km (in etappes van gemiddeld 15 km, die eveneens op de Wandelzoekpagina (www.naberpaden.nl) zijn gepubliceerd). De wandelgids bevat mooie foto's en interviews met vrijwilligers die de kapelletjes en wegkruisen onderhouden. De gids is in te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

 4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50